

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
välisleping
algtekst
01.01.2017
RT II, 22.12.2021, 7

1974. aasta rahvusvaheline konventsioon inimelude ohutusest merel, mida on muudetud 1978. aasta ja 1988. aasta protokolliga [seisuga 01.01.2017]

[Välisministeeriumi teadaanne konsolideeritud teksti kohta\(01.01.2017\)](#)

[Rahvusvaheline konventsioon inimelude ohutusest merel](#)

[1974. aasta rahvusvahelise konventsiooni inimelude ohutusest merel 1978. aasta protokoll](#)

[1974. aasta rahvusvahelise konventsiooni inimelude ohutusest merel 1988. aasta protokoll](#)

Konsolideeritud tekst seisuga 01.01.2017

Rahvusvaheline konventsioon inimelude ohutusest merel Vastu võetud 01.11.1974

Konventsiooni osalisriikide valitsused,

soovides inimelude kaitse tõhustamiseks lähtuda ühesugustest põhimõtetest ja nõuetest;

arvestades, et selle saavutamiseks on parim võimalus sõlmida 1960. a vastuvõetud «Rahvusvahelise konventsiooni inimelude ohutusest merel» asemel uus konventsioon, samuti arvestades konventsiooni vastuvõtmisest alates toimunud arengut,

on kokku leppinud järgmises.

Artikkel I. Konventsioonist tulenevad üldkohustused

a) Osalisriigi valitsus kohustub järgima konventsiooni ja selle lisa, mis on konventsiooni lahutamatu osa. Viide konventsioonile on ühtaegu viide selle lisale.

b) Osalisriigi valitsus kohustub kehtestama õigusakte ning võtma muid meetmeid, mis on vajalikud konventsiooni järgimiseks, et laeva nõuetekohase käsutamise kaudu tagada inimelude ohutus.

Artikkel II. Kohaldamisala

Konventsiooni kohaldatakse Osalisriigi lipu all sõitva laeva suhtes.

Artikkel III. Õigusaktid

Osalisriigi valitsused kohustuvad Valitsustevahelise Merenduse Konsultatiivorganisatsiooni* (edaspidi *organisatsioon*) peasekretärile teada andma ja esitama:

a) nende mitteriiklike organisatsioonide nimekirja, kes oma valitsuse nimel on volitatud rakendama abinõusid inimelude ohutuse tagamiseks, et informeerida sellest osalisriikide ametiisikuid;

b) konventsiooni asjaolusid käsitlevate õigusaktide tekstid;

c) konventsiooni alusel väljaantud tunnistuste näidised, et informeerida nendest osalisriikide ametiisikuid.

* Praegu Rahvusvaheline Mereorganisatsioon.

Artikkel IV. Vääramatü jõud

a) Kui konventsioon laeva kohta selle merele väljumise ajal ei kehti, ei kohaldata konventsiooni ka siis, kui laev halva ilma tõttu või vääramatu jõu tekitatud muul põhjusel kaldub kavandatud laevateelt kõrvale.

b) Laeva suhtes konventsiooni kohaldamist kontrollides arvestatakse asjaolu, et laeva pardale on võetud isikuid vääramatu jõu toimimise tõttu või seoses kapteni kohustusega võtta pardale laevahuku üleelanud või muid selliseid isikuid.

Artikkel V. Inimeste vedu hädaolukorras

a) Et vältida ohtu inimeste elule, võib osalisriigi valitsus evakueerimiseks lubada oma laevadel vedada rohkem inimesi, kui on ette nähtud konventsioonis.

b) Luba ei välista teise osalisriigi valitsuse õigust konventsiooni järgides kontrollida tema sadamasse saabuvaid laevu.

c) Osalisriigi valitsus on kohustatud loa andmisest teatama organisatsiooni peasekretärile. Loa andmist tuleb põhjendada.

Artikkel VI. Varasemad kokkulepped ja konventsioonid

a) Osalisriikide valitsused järgivad omavahel suheldes käesolevat konventsiooni, mis asendab 17. juunil 1960. a Londonis alla kirjutatud «Rahvusvahelise konventsiooni inimelude ohutusest merel».

b) Kõik praegu jõus olevad käesoleva konventsiooni osalisriikide valitsuste vahelised lepingud, konventsioonid, kokkulepped või nendega seonduvad asjaolud, mis käsitlevad inimelude ohutust merel, jäävad jõusse laevade suhtes:

(i) millele käesolevat konventsiooni ei kohaldata;

(ii) millele kohaldatakse käesolevat konventsiooni, kuid küsimustes, mida käesolev konventsioon selgelt ei sätesta.

c) Kui leping, konventsioon või kokkulepe on käesoleva konventsiooniga vastuolus, kohaldatakse käesolevat konventsiooni.

d) Käesolevas konventsioonis käsitlemata asju reguleeritakse siseriiklike õigusaktidega.

Artikkel VII. Kokkuleppe alusel kehtestatavad erinõuded

Kui osalisriikide valitsused kehtestavad kokkuleppel erinõudeid, tuleb need teha teatavaks organisatsiooni peasekretärile, kes edastab need konventsiooni osalisriikide valitsustele.

Artikkel VIII. Konventsiooni muutmine

a) Konventsiooni muutmiseks kohaldatakse ühte järgmistest menetlustest.

b) Organisatsioonis läbiarutatud muudatuste tegemine:

(i) osalisriigi valitsuse esitatud muudatusettepanek saadetakse organisatsiooni peasekretärile, kes edastab selle organisatsiooni liikmetele ja osalisriikide valitsustele vähemalt kuus kuud enne ettepaneku arutamist;

(ii) muudatusettepanek esitatakse arutamiseks organisatsiooni meresõiduohutuse komiteele;

(iii) liikmelisusest sõltumata on osalisriigi valitsusel õigus osaleda organisatsiooni meresõiduohutuse komitee muudatusettepaneku arutamisel ja vastuvõtmisel;

(iv) muudatus võetakse vastu punkti iii kohaselt laiendatud koosseisuga meresõiduohutuse komitee (edaspidi *meresõiduohutuse komitee laiendatud koosseis*) tööst ja hääletamisest osavõtvate osalisriikide valitsuste kahekolmandikulise häälteenamusega tingimisel, et hääletamisel osaleb vähemalt üks kolmandik osalisriikide valitsustest;

(v) punkti iv kohaselt vastuvõetud muudatuse saadab organisatsiooni peasekretär heakskiitmiseks osalisriikide valitsustele;

(vi) 1) konventsiooni artikli muudatus ja lisa esimese peatüki muudatus on vastu võetud samal kuupäeval, mil osalisriikide valitsused on kahekolmandikulise häälteenamusega otsustanud muudatuse vastu võtta;

2) peale esimese peatüki muudatuse on konventsiooni lisa muudatus vastu võetud:

aa) osalisriikide valitsustele heakskiitmiseks saatmise kuupäevast alates kahe aasta möödudes või

bb) muu aja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui aasta ja mille on osalisriikide valitsused kehtestanud meresõiduohutuse komitee laiendatud koosseisus muudatust kahekolmandikulise häälteenamusega vastu võttes.

Muudatust ei ole vastu võetud, kui ettenähtud aja kestel üle kolmandiku osalisriikide valitsustest teatab või kui nende osalisriikide valitsused, kelle kaubalaevade kogumahutavus on vähemalt 50% maailma kaubalaevade kogumahutavusest, teatavad organisatsiooni peasekretärile, et nad muudatusega ei nõustu.

(vii) 1) konventsiooni muudatus või konventsiooni lisa esimese peatüki muudatus jõustub selle heaks kütnud osalisriigi suhtes muudatuse vastuvõtmise kuupäevast alates kuue kuu möödudes ja kui riik kiidab muudatuse heaks pärast selle vastuvõtmist, siis heakskiitmise kuupäevast alates kuue kuu möödudes;

2) konventsiooni lisa muudatus jõustub selle vastuvõtmise kuupäevast alates kuue kuu möödudes kõigi osalisriikide suhtes, v.a riik, kes on teinud punkti vi 2 järgi avalduse selle kohta, et ta ei ole muudatusega

nõus, ning ei ole avaldust tagasi võtnud. Enne muudatuse jõustumise kuupäeva võib osalisriigi valitsus esitada organisatsiooni peasekretärile märgukirja selle kohta, et ta ei kohalda muudatust selle jõustumise kuupäevast alates aasta jooksul või selle tähtaja kestel, mille kehtestab meresõiduohutuse komitee laiendatud koosseis muudatust kahekolmandikulise häälteenamusega vastu võttes,

c) Konverentsil arutatud muudatuste tegemine:

- (i) kui osalisriigi valitsuse taotlust toetab vähemalt üks kolmandik osalisriikide valitsustest, kutsub organisatsioon konventsiooni muudatusettepaneku arutamiseks kokku valitsustevahelise konverentsi;
- (ii) konverentsil hääletamises osalenud osalisriikide valitsuste kahekolmandikulise häälteenamusega vastuvõetud muudatusettepaneku saadab organisatsiooni peasekretär heakskiitmiseks osalisriikide valitsustele;
- (iii) kui konverents ei ole vastu võtnud muud otsust, on muudatus vastu võetud ja jõustub selle artikli lõike *b* punktide *vi* ja *vii* kohaselt; viide meresõiduohutuse komitee laiendatud koosseisule tähendab viidet konverentsile.

d) (i) konventsiooni lisa jõustunud muudatuse heaks kiitnud osalisriigi valitsusel ei ole õigust muudatuste ulatuses kohaldada konventsiooni tunnistusele, mis on väljastatud selle osalisriigi lipu all sõitva laeva kohta, kes selle artikli lõike *b* punkti *vi* 2 kohaselt ei ole muudatustega nõustunud ega ole oma avaldust tagasi võtnud;

(ii) konventsiooni lisa jõustunud muudatuse heaks kiitnud osalisriigi valitsus kohaldab käesolevast konventsioonist tulenevaid soodustusi ka tunnistustele, mis on väljastatud laevadele, kel on õigus sõita niisuguse riigi lipu all, mille valitsus on selle artikli lõike *b* punkti *vii* 2 kohaselt teavitanud organisatsiooni peasekretäri, et vabastab end muudatuse täitmisest.

e) Kui sõnaselgelt ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse konventsiooni muudatust seda artiklit järgides laeva konstruktsiooni suhtes ainult nende laevade puhul, mille kiil on maha pandud või mis on samasuguses ehitusjärgus selle muudatuse jõustumise ajal või pärast seda.

f) Muudatuse vastuvõtmise või selle vastu olemise kohta tehtud deklaratsioon ja selle artikli lõike *b* punkti *vii* 2 kohaselt tehtud märkus tuleb kirjalikult esitada organisatsiooni peasekretärile, kes teeb dokumentide saabumise ja saabumiskuupäeva teatavaks osalisriikide valitsustele.

g) Organisatsiooni peasekretär teeb selle artikli kohase muudatuse jõustumise ja jõustumiskuupäeva teatavaks osalisriikide valitsustele.

Artikkel IX. Allakirjutamine, ratifitseerimine, vastuvõtmine, kinnitamine ja ühinemine

a) Konventsioon on allakirjutamiseks avatud organisatsiooni peakorteris alates 1. novembrist 1974 kuni 1. juulini 1975. Pärast seda on konventsioon avatud ühinemiseks. Riik võib konventsiooni osaliseks saada:

- (i) sellele ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsioonita alla kujutades;
- (ii) sellele alla kirjutades ning seejärel konventsiooni ratifitseerides, vastu võttes või kinnitades või
- (iii) sellega ühinedes.

b) Ratifitseerimine, vastuvõtmine, kinnitamine või ühinemine jõustub, kui asjakohane dokument on antud hoiule organisatsiooni peasekretärile.

c) Organisatsiooni peasekretär teeb konventsioonile alla kujutanud või sellega ühinenud riikide valitsustele teatavaks iga allakirjutamise või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja hoiuleandmise ja selle kuupäeva.

Artikkel X. Jõustumine

a) Konventsioon jõustub kaheteistkümne kuu möödudes päevast, mil vähemalt kaksikümend viis riiki, kelle kaubalaevastiku kogumahutavus on vähemalt 50% maailma kaubalaevastiku kogumahutavusest, on saanud konventsiooni osaliseks.

b) Pärast konventsiooni jõustumise kuupäeva esitatud ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja jõustub selle hoiuleandmisest alates kolme kuu möödudes.

c) Kui riik esitab ratifitseerimis-, vastuvõtnus-, kinnitamis- või ühinemiskirja pärast artikli VII kohase muudatuse jõustumise kuupäeva, on riik ühinenud muudetud konventsiooniga.

Artikkel XI. Denonssseerimine

a) Osalisriigi valitsus võib konventsiooni denonssseerida, kui tema suhtes konventsiooni jõustumise kuupäevast on möödunud viis aastat.

b) Denonssseerimine toimub asjakohase teate hoiuleandmisega organisatsiooni peasekretärile. Organisatsiooni peasekretär teatab denonssseerimise ning sellekohase teate saabumise kuupäeva ja denonssseerimise jõustumise kuupäeva osalisriikide valitsustele.

c) Denonsseerimine jõustub ühe aasta möödudes päevast, mil organisatsiooni peasekretär on denonsseerimisteate kätte saanud, või aja möödudes, mis on märgitud denonsseerimisteates.

Artikkel XII. Hoiule andmine ja registreerimine

a) Konventsioon antakse hoiule organisatsiooni peasekretärile, kes saadab selle kinnitatud koopia konventsioonile alla kirjutatud ja konventsiooniga ühinenud riikide valitsustele.

b) Kui konventsioon on jõustunud, annab organisatsiooni peasekretär selle üle Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile registreerimiseks ja avaldamiseks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 102 kohaselt.

Artikkel XIII. Keeled

Konventsioon on koostatud ühes eksemplaris hiina, hispaania, inglise, prantsuse ja vene keeles. Kõik tekstid on võrdselt autentset. Koostatakse araabia-, itaalia- ja saksakeelne ametlik tõlge ja need antakse hoiule koos allkirjastatud originaaliga.

Selle kinnituseks on oma valitsuse täievolilised esindajad konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud novembrikuu esimesel päeval tuhande üheksasaja seitsmekümne neljandal aastal Londonis.

1974. aasta rahvusvahelise konventsiooni inimelude ohutusest merel 1988. aasta protokoll

Vastu võetud 10.11.1988

Protokolli osalisriigid,

kes on 1. novembril 1974. aastal Londonis sõlmitud rahvusvahelise konventsiooni inimelude ohutusest merel osalisriigid;

tunnistades vajadust lisada nimetatud konventsioonile ülevaatuste ja tunnistuste väljastamise kooskõlastamist käsitlevad sätted, mis on vastavuses teiste rahvusvaheliste dokumentidega;

arvestades, et parim võimalus selle saavutamiseks on sõlmida 1974. aasta rahvusvahelise konventsiooni inimelude ohutusest merel protokoll;

on kokku leppinud järgmises.

Artikkel I. Üldkohustused

1. Protokolli osalisriigid kohustuvad kohaldama protokolli ja selle lisa, mis on protokolli lahutamatu osa. Viidet protokollile käsitatakse viitena selle lisadele.

2. Protokolli osalisriigid kohaldavad 1974. aasta rahvusvahelist konventsiooni inimelude ohutusest merel (edaspidi *konventsioon*) koos muudatuste ja täiendustega, mis on sätestatud käesolevas protokollis.

3. Laevadele, mis kannavad nende riikide lippu, kes ei ole konventsiooni ega käesoleva protokolli osalisriigid, kohaldavad protokolli osalisriigid konventsiooni ja selle protokolli nõudeid, tagamaks, et sellistele laevadele ei saa osaks soodsam kohtlemine.

Artikkel II. Eelnevad kokkulepped

1. Käesoleva protokolliga asendatakse ja tühistatakse konventsiooni 1978. aasta protokoll, mida osalisriigid kohaldavad omavahelistes suhetes.

2. Olenemata käesoleva protokolli muudest sätetest, konventsiooni alusel väljastatud tunnistused ja nende lisad, mis on välja antud konventsiooni 1978. aasta protokolli alusel, jäävad kehtima kuni kehtivusaja lõpuni.

3. Protokolli osalisriik ei anna välja tunnistusi 1. novembril 1974. a vastuvõetud rahvusvahelise konventsiooni inimelude ohutusest merel alusel.

Artikkel III. Informatsiooni edastamine

Protokolli osalisriigid kohustuvad Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (edaspidi *organisatsioon*) peasekretärile edastama ja hoiule andma:

a) seaduste, määruste, käskkirjade, korralduste ja teiste õigusaktide tekstid, mis on vastu võetud protokolliga reguleeritavates valdkondades;

b) osalisriikide asjaomaste ametiisikute teavitamiseks selliste nimetatud ülevaatajate või tunnistatud organisatsioonide nimekirja, kes on valitsuste nimel volitatud rakendama abinõusid inimeste mereohutuse

tagamiseks, ning teatise selle kohta, missugused kohustused ta delegeerib nimetatud ülevaatajatele või tunnustatud organisatsioonidele;

c) piisaval hulgal käesoleva protokollil alusel välja antavate tunnistuste näidiseid.

Artikkel IV. Allakirjutamine, ratifitseerimine, vastuvõtmine, kinnitamine ja ühinemine

1. Protokoll on allakirjutamiseks avatud organisatsiooni peakorteris alates 1. märtsist 1989 kuni 28. veebruarini 1990. Pärast seda on protokoll avatud ühinemiseks. Lõike 3 kohaselt saab riik protokollil osalisriigiks:

- a) sellele ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamiseservatsioonita alla kirjutades;
- b) sellele alla kirjutades ning seejärel protokollil ratifitseerides, vastu võttes või kinnitades või
- c) sellega ühinedes.

2. Ratifitseerimine, vastuvõtmine, kinnitamine või ühinemine jõustub, kui asjakohane dokument on antud hoiule organisatsiooni peasekretärile.

3. Protokollil võib reservatsioonideta alla kirjutada, ratifitseerida, vastu võtta või kinnitada või sellega ühineda üksnes riik, kes on konventsiooni reservatsioonideta alla kirjutanud, ratifitseerinud, vastu võtnud, kinnitanud või sellega ühinenud.

Artikkel V. Jõustumine

1. Protokoll jõustub kaheteistkümnelt kuu möödudes päevast, mil on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

a) vähemalt viieteist riiki, mille kaubalaevastik moodustab vähemalt viiskümmend protsenti maailma kaubalaevastiku kogumahutavusest, on nõustunud protokollil kehtivusega enda suhtes vastavalt IV artiklile;

b) on täidetud tingimused 1966. aasta rahvusvahelise laadungimärgi konventsiooni 1988. aasta protokollil jõustumiseks, eeldusel et käesolev protokoll ei jõustu enne 1. veebruari 1992.

2. Riikide suhtes, kes on andnud hoiule protokollil ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamise- või ühinemiskirja pärast jõustumise tingimuste täitmist, kuid enne jõustumise kuupäeva, jõustub ratifitseerimine, vastuvõtmine, kinnitamine või ühinemine käesoleva protokollil jõustumise kuupäeval või kolme kuu möödudes dokumendi hoiuleandmisest, kui see kuupäev on hilisem.

3. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamise- või ühinemiskiri, mis antakse hoiule pärast käesoleva protokollil jõustumise kuupäeva, jõustub kolme kuu möödudes selle hoiuleandmise kuupäevast.

4. Kui riik esitab ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamise- või ühinemiskirja pärast protokollil VI artikli kohase muudatuse jõustumise kuupäeva, on riik ühinenud muudetud protokolliga.

Artikkel VI. Protokollil muutmise

Konventsiooni VIII artiklis sätestatud korda kohaldatakse protokollil muutmisel, eeldusel et:

a) viited konventsiooni artiklile ja osalisriigi valitsusele tähendavad viiteid protokollile ja protokollil osalisriigile;

b) protokollil ja selle lisa muudatused peavad olema heaks kiidetud ja jõustuma kooskõlas korraga, mida kasutatakse konventsiooni artiklite ja selle lisa I peatüki muudatuste puhul;

c) protokollil lisa liite muudatused võivad olla heaks kiidetud ja jõustuda kooskõlas korraga, mida kasutatakse konventsiooni lisa, välja arvatud I peatükk, muudatuste puhul.

Artikkel VII. Denonsseerimine

1. Osalisriik võib protokollil denonsseerida, kui tema suhtes protokollil jõustumise kuupäevast on möödunud viis aastat.

2. Denonsseerimine jõustub denonsseerimiskirja hoiuleandmisega organisatsiooni peasekretärile.

3. Denonsseerimine jõustub ühe aasta või denonsseerimiskirjas märgitud pikema aja möödudes päevast, mil organisatsiooni peasekretär on denonsseerimiskirja kätte saanud.

4. Konventsiooni denonsseerimisega denonsseeritakse ka protokoll. Selline denonsseerimine jõustub konventsiooni denonsseerimise kuupäeval konventsiooni XI artikli punkti c kohaselt.

Artikkel VIII. Hoiuleandmine

1. Protokoll antakse hoiule organisatsiooni peasekretärile (edaspidi *depositaar*).

2. Depositaar:

a) teeb protokollile allakirjutanud või sellega ühinenud riikide valitsustele teatavaks:
i) iga allakirjutamise või ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemiskirja hoiuleandmise ning allakirjutamise või hoiuleandmise kuupäeva;
ii) protokollide jõustumise kuupäeva;
iii) iga protokollide denonsseerimiskirja hoiuleandmise koos selle kättesaamise kuupäeva ja denonsseerimise jõustumise kuupäevaga;

b) saadab protokollide tõestatud koopiate protokollile alla kirjutatud või sellega ühinenud riikide valitsustele.

3. Kui protokoll on jõustunud, saadab deponaar selle tõestatud koopiate Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni sekretariaadile registreerimiseks ja avaldamiseks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 102 kohaselt.

Artikkel IX. Keeled

Protokoll on koostatud ühes eksemplaris araabia, hiina, hispaania, inglise, prantsuse ja vene keeles; kõik tekstid on autentid.

Koostatakse itaaliakeelne ametlik tõlge ja see antakse hoiule koos allkirjastatud originaaliga.

Koostatud üheteistkümnendal novembril tuhande üheksasaja kaheksakümne kaheksandal aastal Londonis.

Selle kinnituseks on valitsuste täievolilised esindajad protokollile alla kirjutatud.

[Lisa Konventsiooni lisa](#)

[Liide Konventsiooni lisa liide \(Dokumentide vormid\)](#)

[Liite lisa 1](#) Tunnistused ja dokumendid, mis peavad laevadel olema

[Liite lisa 2](#) SOLASi konverentside vastuvõetud resolutsioonide loetelu

[International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974](#), as amended by the Protocols of 1978 and 1988 (Consolidated text valid as of 01.01.2017)